

[Vesterager.]

„Jeg tilføjer, at da jeg sætter saa megen Pris paa en fælles Folkeskole, vil jeg foretrække en fælles Folkeskole for alle eller saa godt som alle Folkets Børn med Religionsundervisning fremfor en Folkeskole uden Religionsundervisning og saa ved Siden af en Mængde Kirkeskoler, Sektskoler, eller hvad det nu vilde blive. Misforstaa mig ikke, jeg ønsker ikke en fælles Folkeskole gennemført gennem et Statsskolemonopol — det har jeg alle Dage været Modstander af, og det har jeg ogsaa tidt nok givet Udtryk for, ogsaa i dette Ting —“.

Jeg er ikke meget uenig med den højtærede Undervisningsminister her, hvis Ministeren ved Religionsundervisningen forstaaer en Undervisning efter Folkekirkens Kristendomsopfattelse, som vi nu har den, og saadan som jo Børnene er døbt ind i denne Folkekirke. Men jeg vil gerne overfor denne Udtalelse sige, at naar vi har en saadan samlet Folkeskole, som vi har, og som ogsaa jeg er en Tilhænger af, er jeg overbevist om, at det i mange Maader har sin Grund i, at vi har en Folkekirke, der er samlet. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Forbindelsen mellem Folkeskole og Folkekirke har bidraget til at skabe baade en sammenhængende Folkekirke og en samlet Folkeskole. Havde Kirken været delt i en hel Mængde Kirkeafdelinger, en hel Mængde Sekter, og derved splittet vort Folk, er jeg overbevist om, at vor Folkeskole ogsaa havde været splittet, og splittet i akkurat lige saa mange Dele, som der var Kirkeafdelinger. Det har derfor sin Betydning at lægge Mærke til, at denne Forbindelse er der; naar man har kunnet bevare ikke blot Folkekirken, men ogsaa Folkeskolen samlet, er det min Overbevisning, at denne Forbindelse har haft sin store Andel deri.

Det er ikke Kirken, der kommer og beder om at faa dette Forhold ændret. Det kunde der maaske godt være Grund til, det ved jeg ikke, det skal jeg ikke udtale mig om, men naar den ærede Ordfører sagde, at man paa mange Maader viste Mistillid til Lærerstanden, maa jeg sige, at denne Mistillid aldeles ikke kommer fra Kirken. Det er ikke Kirken, der har rejst Krav om, at man skulde tage Religionsundervisningen ud af Skolen, eller at man paa nogen Maade skulde forringe den; Kirken har ikke vist Mistillid til Lærerstanden, den har tværtimod ønsket at fortsætte som hidtil. Det, der har været det afgørende, for mig i alt Fald, i dette Spørgsmaal, er den Omstæn-

dighed, at Kirken faktisk har overladt Fadderpligten til Skolen.

Om Skolen har løst den Opgave rigtigt, kan der jo altid være delte Meninger om, men jeg maa gentage, hvad jeg sagde før: det er ikke fra Kirken, der er kommet Krav om Ændringer der, Skolen har alt-saa ingen Grund til at beklage sig over Kirken, da den ønsker, at Skolen skal blive ved at løse denne Opgave, som den altsaa har haft gennem en lang Aarrække. Det eneste, Kirken har ønsket, er at faa Lejlighed til i nogen Maade at følge Undervisningen og være med til at sige, hvordan dette alvorlige Spørgsmaal bør løses. Det er jo saa soleklart, at man kan ikke ophæve Forbindelsen mellem Folkekirken og Folkeskolen ved at sætte Præsten ud af Skolekommissionen. Det har jeg heller aldrig nogen Sinde paastaet. Den ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen mente jo, at det var forkert udtrykt, at vi vilde ophæve Forbindelsen mellem Skole og Kirke, men det er jo kun, for saa vidt som der er Tale om dette Lovforslag. Der er kun et enkelt Sted — og det undrer mig næsten, at man ikke har strøget det ogsaa, for saa havde der været rent Bord —, det er med Hensyn til Menighedsraadens Indflydelse paa Undervisningsmidlerne i Følge Menighedslovens Bestemmelser; det er bibeholdt, ellers er alt taget bort. Jeg er glad ved, at man ikke vil forbyde Lærerne at være Medlemmer af Folkekirken; det har man da ikke prøvet paa endnu; for saa vidt kan de selvfølgelig faa Lov til at være med indenfor Folkekirkens Rammer, men selve Lovforslaget tager ikke Spor af Hensyn til den Forbindelse, der gennem de mange Aar har været mellem de to Institutioner.

Naar man vil bryde paa den Maade, forekommer det mig, at man ser bort fra to Ting, fra, at det er døbte Børn, der for en stor Del undervises i Skolen, og at Skolen og Kirken i Virkeligheden er fælles om Børnene. Man ser ogsaa, som jeg flere Gange har fremhævet, bort fra den Kulturværdi, som Præsten faktisk har tilført Skolekommissionen. Ingen Landsbylærer vil kunne nægte, at det har haft sin store Betydning, at der har været et Provstitilsyn, og at Præsten har været Medlem af Skolekommissionen. Det har tilført det stedlige Tilsyn en vis Kulturværdi, som jeg har sat meget højt i de Aar, jeg som Lærer har haft Lejlighed til at følge denne Virksomhed.

Naar man taler om Skolens Styrelse og Tilsyn, lægger jeg megen Vægt paa det første Ord, nok saa meget som paa Ordet Tilsyn.